

ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
ภาควิชาวิศวกรรมอุตสาหการ มหาวิทยาลัยคริสต์ปุน

ขอเรียนเชิญเข้าร่วมการสัมมนา

IE NETWORK CONFERENCE 2011

การประชุมวิชาการข่ายงานวิศวกรรมอุตสาหการประจำปี 2554

20–21 ตุลาคม 2554 ณ โรงแรมแอบบานาสเดอร์ชีต์ จังหวัดเชียงใหม่

Industrial Development for Environmental Preservation

สาขาวิชาในการประชุม

- Energy and Environmental Management
- Engineering Economy and Cost Management
- Modeling and Optimization
- Work Study and Productivity Improvement
- Production and Operation Management
- Supply Chain and Logistics Management
- Safety Engineering and Ergonomics
- Materials Engineering
- Operation Research
- Quality Management
- Innovation and Technology Management
- Manufacturing Engineering and Technology
- Other related topics in IE

กำหนดการสำคัญ

เปิดรับบทความอับบสมบูรณ์	2 ม.ค. – 22 ม.ย. 54
ประกาศผลการพิจารณาบทความอับบสมบูรณ์	3 ส.ค. 54
วันสุดท้ายของ การส่งบทความอับบแก่ไป	17 ส.ค. 54
ประกาศผลพิจารณาบทความอับบแก่ไป	24 ส.ค. 54
ประชุมวิชาการ	20 – 21 ต.ค. 54

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติม:

ดร.ส.วี. ภานุศา, อ.ภ.ก.พ.ก. กน.พ.ก.

โทร. 0-2549-3440

08 2688-7250

08 9009-2894

โทรสาร: 0-2549-3442

Website: <http://www.ienetwork2011.rmutt.ac.th>

E-mail : ienetwork2011@rmutt.ac.th

รวมบทคัดย่อ ^{*}
การประชุมวิชาการป่ายงาน
วิศวกรรมอุตสาหการ ประจำปี 2554
IE NETWORK CONFERENCE 2011

20 - 21 ตุลาคม 2554

โรงแรมแอมบานสเตอร์ซิตี้ จอมทัพนิยม พัทยา จังหวัดชลบุรี

**รายงานผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาบทความ
การประชุมข่ายงานวิศวกรรมอุตสาหการ ประจำปี 2554**

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รศ.ดร.จิตรา รู้ภิจการพาณิช
ผศ.ดร.ณัฐชา ทวีแสงสกุลไทย
ผศ.ดร.ประมวล สุธีจารวัฒน

รศ.ดร.ปารเมศ ชุติมา
ผศ.ดร.ดาวิชา สุธีวงศ์
ผศ.ดร.สมชาย พัวจินดาเนตร

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดร.ปฏิภาณ จุ้ยเจิม
ดร.สุดารัตน์ วงศ์กีรเกียรติ

ดร.ปุณณมี สังจกมล
ดร.สุวิชกรณ์ วิชกุล

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา

ดร.ชัยวัฒน์ บุ่มทอง
ดร.ศิริรัตน์ หมื่นวนิชกุล
อ.จันจิรา คงชื่นใจ

ดร.เพ็ญสุดา พันฤทธิ์คำ
ดร.สิร่างค์ กลั่นคำสอน

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผศ.ชานนท์ มูลวรรณ
อ.ประภาพรณ เกษราพงศ์

ดร.ศักดิ์ชัย รักการ
อ.จักรินทร์ กลั่นเงิน

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รศ.ดร.พรเทพ ขอข่ายเกียรติ
ผศ.ดร.ชาญณรงค์ สายแก้ว
ผศ.ดร.วีระพัฒน์ เศรษฐ์สมบูรณ์
ดร.ปาพจน์ เจริญอภิปัล

รศ.ดร.ศุภชัย ปทุมนาภุล
ผศ.ดร.คนัยพงศ์ เชษฐ์โชคศักดิ์
ดร.รนา ราชภูรภักดี

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

รศ.ดร.วิชัย ฉัตรทินวัฒน์
ผศ.ดร.คณกฤต เล็กสกุล
ผศ.ดร.สรรษฐ์ชัย ชีวสุทธิศิลป์
ผศ.ดร.อรรถพล สมุทคุปต์
ดร.ชนพูนุท เกษมเศรษฐ์
ดร.อนิรุทธิ์ ไชยจารุวนิช

รศ.ดร.วิมลิน เหล่าศิริถาวร
ผศ.ดร.วัฒนีย วรธนนัจฉริยา
ผศ.ดร.อภิชาต โสภาแดง
ดร.กรกฎ ไยบัวเทศ ทิพยวงศ์
ดร.สวัชร นาคเขียว

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

รศ.คณสัน พิจิตรศิลป
รศ.ดร.สิทธิชัย แก้วเกื้อกูล^{*}
ผศ.ดร. เจริญชัย โขมพัตราภรณ์
ผศ.พจมาน เดียววัฒนรัฐติกาล
ดร.วิศิษฐ์ศรี วิยะรัตน์
อ.ปรัชญา เพียสุระ

รศ.ดร.บรรหาร ผู้พัฒนา^{*}
รศ.สันติรัฐ นันสะajan
ผศ.ดร.เตือนใจ สมบูรณ์วิวัฒน์
ดร.ช่อแก้ว จตุราบันท
ดร.อิศรัทต์ พึงอัน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ พระนครเหนือ

รศ.วันชัย แกล้มหลักสกุล

ดร.กนกพร ศรีปฐมสวัสดิ์

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าฯ เจ้าคุณทหารลาดกระบัง

รศ.ดร.กรรณชัย กัลยาศิริ
ผศ.ดร. สกนธ์ คล่องบุญจิต
ดร. อุดม จันทร์เจริญสุข
ดร.ชุมพล ย่างไย

รศ.ดร. ฤทธิ์ มาสุจันท
ผศ.ดร.สิทธิพร พิมพ์สกุล
ดร.พิชญ์วีดี กิตติปัญญาจาม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

ผศ.พิชัย จันทร์มนี

ผศ.วิชาญ ช่วยพันธ์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไถลกังวล

ผศ.ณัฐก้าว พรพูลศิริ

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา

ดร.นเรศ อินตีชวงศ์
ดร.ภาณุภรณ์ จาธุรุภรณ์

ดร.บรรจิด แสงจันทร์
ผศ.มนวิกา อาวิพันธุ์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

รศ.สุชาติ เย็นวิเศษ
ผศ.สุรัสทิร์ ระวังวงศ์

ผศ.เดช เหมือนขาว

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ผศ.ดร.พรศิริ จงกล
ดร.ปภากร สุนันทน์
อ.นรา สมัตถภาก庞

ดร.พงษ์ชัย จิตตะมัย
ดร.ปรีร ศิริรักษ์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

รศ.ดร.จิรัตตน์ ธีระราพฤกษ์
 ผศ.ดร.วุฒิชัย วงศ์ทศนีย์กร
 ผศ.ดร.สวัสดิ์ ภาระราช

รศ.ดร.จิรศิริรพงศ์ เจริญภัณฑารักษ์
 ผศ.ดร.วรารัตน์ กังสัมฤทธิ์
 ผศ.ดร.สมอจิต หอมรสุคนธ์

มหาวิทยาลัยเรศวร

ผศ.ดร.ภูพงษ์ พงษ์เจริญ^{*}
 ดร.ชวัญนิช คำเมือง
 ดร.ภาณุ บูรณจารุกร
 อ.ศรีสัจจา วิทยศักดิ์

ผศ.ศิษ्मา สิมารักษ์
 ดร.สมลักษณ์ วรรณะุมล
 อ.ธนิกานต์ คงชัย

มหาวิทยาลัยปทุมธานี

ดร. ภัสพิรุพันธ์ ศรีสำเริง

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ผศ.ดร.เกียรติศักดิ์ ศรีประทีป
 ผศ.ดร.บพิช บุปโถติ
 ดร.นิตา ชัยมูล

ผศ.ดร.สุดสาคร อินธิเดช
 ดร.อรอนما ลาสุนนท์

มหาวิทยาลัยมหิดล

รศ.ดร.ดวงพรรณ ศุขุมการินทร์
 ดร.จิรพรรณ เลี้ยงโคพาด

ผศ.ดร.wareesra วีระวัฒน์
 ผศ.ศุภชัย นาทะพันธ์

มหาวิทยาลัยรังสิต

ผศ.ดร.ธนวรรณ อัศวไพบูลย์
 ผศ.สินี สุขกรณ์ใส^{*}
 อ.ศิลปชัย วัฒนเสย^{*}
 อ.พรคพงษ์ แก่นณรงค์

ผศ.ดร.เพียงจันทร์ จริงจิตรา^{*}
 ดร.พิษณุ มั่นสปิติ^{*}
 อ.ต่อศักดิ์ อุทัยไบฟ้า^{*}
 อ.สายสุนีย์ พงษ์พัฒนศึกษา

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ผศ.ดร. กฤษดา พิศลยบุตร
 อ.นุกูล อุบลนาน

ดร.เลิศเลขา ธนาชัยขันธ์
 อ.นันทวรรณ อ่าเอียม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รศ.ธนรัตน์ แต้วัฒนา^{*}
 ผศ.ดร.นิลวรรณ ชุมฤทธิ์^{*}
 ดร.สิริเดช ชาตินิยม

ผศ.ดร.ทศพล เกียรติเจริญผล^{*}
 ดร.ณัฐพงษ์ คงประเสริฐ^{*}
 ดร.พงษ์เพ็ญ จันทนະ

มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ผศ.พัฒนพงศ์ อริยะสินธุ
อ.จักรพันธ์ กันหา
อ.ธนิน ศรีวะรุ่มย์
อ.วรพจน์ พันธ์คง

ดร.ธริญ มณีศรี
อ.ชาลิต มณีศรี
อ.พิสุทธิ์ รัตนแสนวงศ์
อ.สุพัฒตรา เกษราพงศ์

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ผศ.ดร.ประจวบ กล่อมจิตร
ผศ.ปฏิพัทธ์ วงศ์สุวรรณ
ผศ.สุขุม ໂມເມືຕ້າຍມົງຄລ
ดร.กัญญา ทองสนิท
ดร.สิงห์ชัย ແຊ່ແກລນ

ผศ.จันทร์เพ็ญ อนุรัตนานนท์
ผศ.วันชัย ลือกาเววงศ์
ผศ.สุวัฒน์ เเเนรໂຕ
ดร.ณัฐพล ศิริสว่าง

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

รศ.ดร.นิกร ศิริวงศ์ไฟศาลา¹
รศ.สมชาย ชูโภม
ผศ.ดร.เจษฎา วรรณาสินธุ
ผศ.ดร.นภัสพร มีਮงคล
ผศ.ดร.รัญชนา สินธวาลัย
ผศ.ดร.เสกสรร สุธรรมานนท์
ผศ.เจริญ เจตวิจิตร
ผศ.ยอดดาว พันธ์นรา

รศ.วนิดา รัตนมนี
ผศ.ดร.กลางเดือน โพชนา
ผศ.ดร.ธเนศ รัตนวิไล
ผศ.ดร.ประภาส เมืองจันทร์บุรี
ผศ.ดร.สุภาพรรณ ไชยประพัทท์
ผศ.ดร.อุรุน สังขพงศ์
ผศ.พิเชฐ ตระการขัยศิริ
ผศ.สังวน ตั้งโพธิธรรม

มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย

อ.จิตตดา ชี้มเจริญ
อ.วรลักษณ์ เสถียรรังสฤษฎิ์
อ.อรุมา กอสนาน

อ.นิศากร สมสุข
อ.อัญชลี สุพิทักษ์

มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

ผศ.ดร.คณิศร ภูนิคม
ผศ.ดร.บุษสรา เกเรียงกรกฎ
ผศ.ดร.ระพีพันธ์ ปิตาคະໄສ
ผศ.ดร.สุขอังคณา ลี
ดร.จริยาภรณ์ อุ่นวงศ์

ผศ.ดร.นลิน เพียรทอง
ผศ.ดร.ปรีชา เกเรียงกรกฎ
ผศ.ดร.สมบัติ สินธุเชawan
ดร.ราษฎร พันธ์นิกุล
ดร.สันณ์ โอพาริยะกุล

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ดร.กรกฎ เหมสถาปัตย

ดร.คำรงค์เกียรติ รัตนอมรพิน

สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลรัตนบุรี

ผศ.ชัยพฤกษ์ อาภาเวท
อ.เจษฎา วงศ์อ่อน

ผศ.ประยูร สุรินทร์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนบุรี

รศ.ดร.ชัยยุทธ ช่างสาร
ผศ.ดร.กิตติพงษ์ กิมพงศ์
ผศ.ดร.ณัฐา คุปต์อัษฎีร
ผศ.ดร.ศิวกร อ่างทอง
ผศ.ดร.สมหมาย ผิวสอด
ดร.กุลชาติ จุลเพ็ญ
ดร.นรนกชัย โอเจริญ
ดร.สรพงษ์ ภาสบุรี
ผศ.สุรัตน์ ตรัยวนพงศ์

รศ.มานพ ตันตราบันชาติ
ผศ.ดร.จตุรงค์ ลังกาพินธุ
ผศ.ดร.วารุณี อริยวิริยะนันท์
ผศ.ดร.ศิริชัย ต่อสกุล
ผศ.ชวลิต แสงสวัสดิ์
ดร.ชัยยะ ปราณีตพลกรัง
ดร.ระพี กาญจนะ[‡]
ดร.สุมนมาลย์ เนียมหลาง

สารบัญ (ต่อ)

OIE58 การปรับปรุงกระบวนการเพื่อเพิ่มผลผลิตภัยในแผนกปั้น กรณีศึกษา โรงงานกล่องเครื่องประดับ อุษาวาดี อินทร์คล้าย พรเทพ แก้วเชื้อ วรินทร์ เกียรตินุกูล อรวิกา แก้วเชื้อ	348
OIE59 การสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของเครื่องอบแบบหมุนสำหรับการควบคุมแบบ เปลี่ยนแปลงโครงสร้าง กรณีศึกษาระบวนการอบเม็ดปุ๋ยอินทรีย์ในฟาร์มไก่ไข่ ชัยพล ศรีหงอก ธนา รายภูรภักดี รัชพล สันติวารการ	349
OIE60 การศึกษาตัวชี้วัดด้านการจัดการความรู้ที่มีการนำไปใช้ในภาคอุตสาหกรรม รัญชนา สินธวาลัย นภิสพร มีมงคล นวพร เพ็งล่อง	350
OIE62 การปรับปรุงพัฒนาออกแบบอุปกรณ์จับยืดชา Pin ในกระบวนการประกอบ LV.Bobbin ชวัช วิวัฒน์เจริญ นายวัลลภ อรุณส่ง สุรกิจ ตั้งไฟโรจน์วงศ์	351
OIE63 การแก้ตัวประกอบกำลังเพื่อลดค่าพลังงานไฟฟ้าในอาคารสถานประกอบการ องอาจ แสดใหม่	352
OIE64 การศึกษาเชิงเปรียบเทียบในการคัดเลือกคุณลักษณะที่เหมาะสมสำหรับการทำเหมือง ข้อมูลเพื่อพยากรณ์โอกาสการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา พรเทพ คงไชย รัชฎา คงจะจันทร์	353
OIE65 การคัดเลือกคุณลักษณะที่เหมาะสมในการทำเหมืองข้อมูลเพื่อสร้างระบบตรวจสอบ มะเร็งเต้านม สมเกียรติ โภคสมบัติ รัชฎา คงจะจันทร์	354
OIE66 การจัดตารางสอนในมหาวิทยาลัยโดยใช้อัลกอริธึมการทำค่าที่เหมาะสมที่สุดด้วยการ เคลื่อนที่ของกลุ่มนักศึกษาอย่างมีวิวัฒนาการและการโปรแกรมแบบมีข้อจำกัด อิทธิกร ธรรมจันทึก รัชฎา คงจะจันทร์	355
OIE67 การวิเคราะห์ระบบการวัดของแผนกพลาสติกกรณีศึกษา : โรงงานผลิตขี้นส่วนอุปกรณ์ การเกษตร สมพร วงศ์เพ็ง ระพี กานุจนะ	356

การวิเคราะห์ระบบการวัดของแผ่นพลาสติก กรณีศึกษา : โรงงานผลิตชิ้นส่วนอุปกรณ์การเกษตร

สมพร วงศ์เพ็ง และ ระพี กาญจนะ

คณะวิศวกรรมศาสตร์ สาขาวิชาวิศวกรรมอุตสาหการ มหาวิทยาลัยราชมงคลธัญบุรี

39 หมู่ 1 ถนนรังสิต-นครนายก ตำบลคลองหก อําเภอธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี 12110

E-mail: pond064@hotmail.com*

บทคัดย่อ

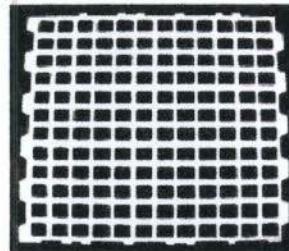
งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และปรับปรุงระบบการวัดที่มีผลต่อบัญชีของเสียของผลิตภัณฑ์ Slat รหัส 2051003002 ในกระบวนการผลิตพลาสติก จากข้อมูลในอดีต ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2553 ถึง กุมภาพันธ์ 2554 พบร่วมของเสียประมาณ 19,041 DPPM หรือ 1.9 % Defects จึงจำเป็นต้องวิเคราะห์ระบบการวัดก่อน เพื่อให้ระบบการวัดถูกต้องแม่นยำ และปรับปรุงคุณภาพของชิ้นงานในส่วนอื่นต่อไป ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเริ่มจากการกำหนดผลิตภัณฑ์ที่มีปริมาณการผลิตมากที่สุดมา วิเคราะห์ก่อน แล้วสร้างแผนภูมิกระบวนการ เพื่อทบทวนกระบวนการ การสัมพันธ์ของกระบวนการ ต่อด้วยประเมินผลคุณภาพของพนักงานตรวจสอบ ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์ระบบการวัด (Measurement System Analysis) แบบบัน ผลการวิเคราะห์อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ แต่ต้องการความแม่นยำมากขึ้น จึงทำการฝึกอบรมพนักงานตรวจสอบในการแยกแยะชิ้นงานคุณภาพดี กับชิ้นงานคุณภาพไม่ดี ด้วยวิธีการฝึกอบรมการปฏิบัติงานจริง (On the job training) ระยะเวลา 1 สัปดาห์ หลังจากนั้นประเมินผลคุณภาพของพนักงานตรวจสอบหลังปรับปรุง ผลการวิเคราะห์ที่ได้เพิ่มขึ้นอยู่ในเกณฑ์สูง จึงสามารถมั่นใจในกระบวนการตรวจสอบว่ามีความประ塞ติที่ภาพ และความแม่นยำสูง เมื่อนำไปใช้ในกระบวนการตรวจสอบปกติ ส่งผลให้สามารถปรับปรุงระบบการวัดที่เกี่ยวข้องต่อบัญชีของเสียที่ของผลิตภัณฑ์ Slat รหัส 2051003002 ในกระบวนการผลิตพลาสติก ลดเปอร์เซ็นต์ของเสียงได้ 0.53%

คำหลัก การวิเคราะห์ระบบการวัด, กระบวนการผลิตพลาสติก

1. บทนำ

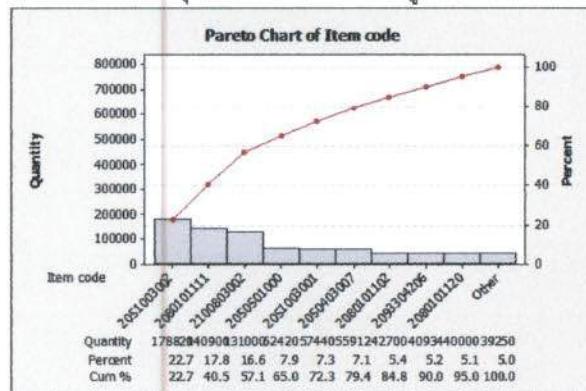
กระบวนการวัดถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่สร้างความน่าเชื่อมั่นให้สินค้าหรือผลิตภัณฑ์ขององค์กร และถือเป็นกิจกรรมสำคัญที่ทำหน้าที่ยืนยันว่าสินค้าหรือผลิตภัณฑ์เป็นไปตามข้อกำหนดหรือความต้องการของลูกค้า จึงทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องมีเครื่องมือที่จะทำการตรวจสอบหรือยืนยันผลความแม่นยำ ความน่าเชื่อถือของกิจกรรมการวัดดังกล่าวด้วย ซึ่งจะทำให้มีความสอดคล้องต่อข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 9001: 2008 ที่โรงงานกรณีศึกษาได้รับ การรับรองมาตรฐานไว้แล้ว

ปัจจุบันปริมาณของเสียจากการนีดพลาสติกโรงงานกรณีศึกษามีเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ Slat รหัส 2051003002 ซึ่งมีลักษณะเป็นแผ่น กว้าง 50 เซนติเมตร ยาว 50 เซนติเมตร ซึ่งการใช้งานจะนำมาเรียงต่อกันเป็นแผ่นพื้น ดังรูปที่ 1

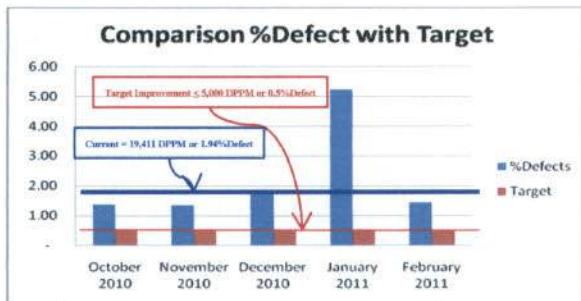
รูปที่ 1 แสดงผลิตภัณฑ์ Slat รหัส 2051003002

ผลิตภัณฑ์ Slat รหัส 2051003002 นี้เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีปริมาณการผลิตสูงที่สุดของแผ่นพลาสติก จากการรวบรวมข้อมูล ตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2553 ถึง กุมภาพันธ์ 2554 จึงต้องนำมาวิเคราะห์และปรับปรุงแก้ไขเป็นอันดับแรก ดังรูปที่ 2

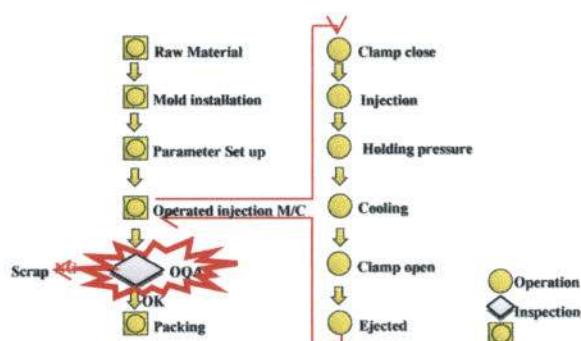
รูปที่ 2 แสดงจำนวนการผลิต ผลิตภัณฑ์พลาสติก

ผลิตภัณฑ์ Slat รหัส 2051003002 นี้ยังพบของเสียมากถึง 3,471 ชิ้น หรือ 19,041 DPPM หรือ 1.9 % Defects ซึ่งไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่องค์กรตั้งไว้ คือของเสียจากการผลิตต้องไม่เกิน 0.5 % Defects หรือ 5,000 DPPM จากการรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือน ตุลาคม 2553 ถึง กุมภาพันธ์ 2554 ดังรูปที่ 3

รูปที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบ %ของเสีย กับ เป้าหมายองค์กร

กระบวนการผลิตของ ผลิตภัณฑ์ Slat รหัส 2051003002 มีอยู่ด้วยกันหลายกระบวนการ ซึ่งหนึ่งในนั้นที่มีความสำคัญไม่น้อยกว่ากระบวนการอื่นๆ คือกระบวนการตรวจสอบ ดังรูปที่ 4

รูปที่ 4 แสดงกระบวนการผลิต ผลิตภัณฑ์ Slat รหัส 2051003002

การปรับปรุงคุณภาพของชิ้นงาน เทคนิคหนึ่งที่มีความสำคัญอย่างยิ่งก็คือ การวิเคราะห์ระบบการวัด ซึ่งเป็นกระบวนการที่รับรองคุณภาพของชิ้นงานนั้นๆ ว่ามีคุณภาพตรงตามความต้องการของลูกค้า ซึ่งในโรงงานกรณีศึกษานี้ เป็นระบบการตรวจสอบด้วยสายตา (Visual check) ดังรูปที่ 5

รูปที่ 5 แสดงการตรวจสอบชิ้นงานด้วยสายตา (Visual check)

การตรวจสอบชิ้นงานของโรงงานกรณีศึกษาจะมีผลผ่านหรือไม่ผ่านเท่านั้น ชิ้นงานที่ผ่านคุณภาพจะส่งให้กับลูกค้า ส่วนชิ้นงานที่ไม่ผ่านคุณภาพจะนำไปเป็นทั้ง (Scrap) และการตรวจสอบชิ้นงาน จะมีมาตรฐานการตรวจ โดยเปรียบเทียบกับชิ้นงานตัวอย่างที่ผ่านการตรวจสอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ โดยไม่มีการแนะนำถึงจุดของคุณภาพ (Quality point) หรือ ข้อกำหนดของคุณภาพ (Specification of Quality) จึงมีปัญหาในด้านการตรวจสอบชิ้นงานเดียวเป็นชิ้นงานเดียว หรืองานเดียวเป็นงานเดียว จึงจำเป็น

อย่างยิ่งที่ต้องปรับปรุงระบบการวัดให้สามารถเชื่อถือได้

2. ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์ระบบการวัด (Measurement System Analysis) เป็นการวิเคราะห์คุณสมบัติเชิงสถิติของระบบการวัด เพื่อแยกแยะแหล่งความผันแปรต่างๆ และดำเนินการปรับปรุง ในกระบวนการที่สนใจในการวิเคราะห์ความถูกต้องและการวิเคราะห์ความแม่นยำของระบบการวัด แล้วพยายามปรับให้อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับ

กิตติศักดิ์ (2542) ได้กล่าวไว้ว่า ปกติวัตถุต่างๆ ล้วนแต่จะมีค่าคงที่ของคุณสมบัติเฉพาะต่างๆ ค่านี้ซึ่งถือเป็น “ค่าจริง” ของวัตถุตามคุณสมบัติเฉพาะนั้นๆ โดยพบว่า “การวัด” จะเป็นการทำหน้าที่ที่เป็นตัวเลขให้กับคุณสมบัติเฉพาะเหล่านั้นๆ ในกระบวนการตรวจสอบ หรือระบบการตรวจสอบจะมีองค์ประกอบหลักๆ คือ เครื่องมือวัด พนักงานวัด วิธีการวัด สิ่งที่ได้รับการวัด และสิ่งแวดล้อมในการวัดแต่เนื่องจากองค์ประกอบเหล่านี้จะมีความไม่เท่ากันจึงส่งผลให้เกิดความผันแปรในระบบการวัดขึ้น ซึ่งความผันแปรนี้มีอยู่ด้วยกันสองลักษณะ คือ ความผันแปรที่เป็นไปด้วยสาเหตุร่วมชาติ (Common Cause of Variation) ซึ่งความผันแปรจะอยู่ในลักษณะเสถียรภาพที่สามารถทำนายได้ แต่ความผันแปรอีกลักษณะหนึ่ง คือ ความผันแปรที่เป็นไปด้วยสาเหตุแห่งความผิดพลาด (Special Cause of Variation) ความผันแปรนี้จะไม่เสถียรและไม่สามารถทำนายได้ในการวัดเพื่อการประกันคุณภาพ จึงมีความจำเป็นต้องดำเนินการตรวจสอบสาเหตุแห่งความผิดพลาด แล้วทำการกำจัดทั้งคู่ไปกับการพยายามลดสาเหตุร่วมชาติ แห่งความผันแปรอย่างต่อเนื่อง

สาเหตุด้านความผันแปรของระบบการวัดเหล่านี้ จะมีผลทำให้ค่าวัดที่ได้เบี่ยงเบนไปจากค่าจริงของสิ่งวัดเสมอ กล่าวคือ ถ้าให้ x หมายถึงค่าวัดที่ได้ และ μ หมายถึงค่าจริงของสิ่งที่ได้รับการวัดแล้ว จะได้ว่า $x_i = \mu - \varepsilon_i$ โดยจะเรียก ε นี้ว่า ค่าความคลาดเคลื่อนของค่าวัด (Measurement Error) ใน การวิเคราะห์ระบบการวัดนี้ มีจุดประสงค์สำคัญในการวิเคราะห์ถึงแหล่งของความคลาดเคลื่อนในระบบการวัด แล้วทำการแก้ไข ปรับปรุง

จากความคลาดเคลื่อนของค่าวัดที่มีทั้งปริมาณที่สามารถกำจัดได้ และกำจัดไม่ได้ จึงมีความจำเป็นต้องกำจัดปริมาณที่สามารถควบคุมได้ก่อน อันได้แก่ ความคลาดเคลื่อนซึ่งเป็นสาเหตุมาจากการผิดพลาด เช่น การขาดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับเครื่องมือวัด ซึ่งสามารถกำจัดได้ โดยการกำหนดขั้นตอน และวิธีการวัดที่แน่นอน การฝึกอบรมพนักงานวัด การทำมาตรฐานของสิ่งที่ได้รับการวัดเป็นต้น เมื่อดำเนินการทำให้ระบบการวัดเป็นมาตรฐานแล้ว ก็จะดำเนินการสอนเทียบเครื่องมือ เพื่อกำจัดความคลาดเคลื่อนซึ่งระบบ หลังจากนั้นจะมีการลดความคลาดเคลื่อน แบบสุ่ม ซึ่งมีสาเหตุมาจากธรรมชาติต่างๆ ด้วยการประเมินถึงแหล่งความผันแปรต่างๆ ทั้งจากเครื่องมือวัด พนักงานวัดตลอดจนสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการวัด

การวิเคราะห์ระบบการวัด เป็นการวิเคราะห์คุณสมบัติเชิงสถิติของระบบการวัด เพื่อแยกแยะแหล่งความผันแปรต่างๆ และดำเนินการปรับปรุง ในการวิเคราะห์จะสนใจใน การวิเคราะห์ความถูกต้องและการวัดที่แม่นยำของระบบการวัด แล้วพยายามปรับให้อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ ซึ่งความแม่นยำของระบบการวัดจะประกอบไปด้วย

- ความสามารถในการทำซ้ำ (Repeatability) หมายถึง ความแตกต่างของระบบการวัดภายใต้เงื่อนไขเดียวกัน

- ความสามารถในการทำเหมือน (Reproducibility) หรือ ในอัส (Bias) หมายถึง ความแตกต่างของระบบการวัดต่างเงื่อนไข กัน

ในการวิเคราะห์ทั้ง 2 กรณี สามารถแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 3 วิธี คือ วิธีการอาศัย และ ANOVA ซึ่งการศึกษาโดยอาศัยพิสัย R จะให้ภาพรวมของความผันแปรของระบบการวัดแต่ไม่สามารถแยกความผันแปรออกเป็น Repeatability และ Reproducibility วิธีการอาศัยค่าเฉลี่ยและค่าพิสัย สามารถแยกความผันแปรออกเป็น Repeatability และ Reproducibility ออกจากกันได้ แต่ไม่สามารถแยกอิทธิพลร่วมระหว่างพนักงานวัดและสิ่งตัวอย่างของงานออกจากค่า Repeatability ได้ ส่วนวิธีการที่อาศัย ANOVA จะอาศัยการแยกความแปรผันรวมของระบบการวัดออกเป็นความผันแปรจากสาเหตุต่างๆ 4 องค์ประกอบด้วยกันคือ ความผันแปรจากสาเหตุของพนักงานวัด ความผันแปรจากสาเหตุของสิ่งตัวอย่างงาน ความผันแปรจากสาเหตุร่วมของพนักงานวัด กับสิ่งตัวอย่างงาน และความผันแปรจากสาเหตุของตัวอุปกรณ์วัดเอง

ในการศึกษาความสามารถของระบบการวัดแบบอาศัยข้อมูลนั้น จะเป็นการประเมินแบบเบรี่ยนเทียนชั้นงานที่ทำการตรวจสอบกับพิกัดกับข้อกำหนดเฉพาะ ซึ่งจะทำให้สามารถประเมินผลของข้อมูลออกมาเป็นยอมรับและปฏิเสธ หรือ ผ่านและไม่ผ่าน จึงไม่สามารถประเมินผลได้ว่า คุณภาพของงานที่ตรวจสอบได้นั้นดี หรือไม่ดีอย่างไร

สำหรับการศึกษาความสามารถของระบบการวัดแบบอาศัยข้อมูลจะเป็นการประเมินโดยการเบรี่ยนเทียนชั้นงานที่ทำการตรวจสอบกับพิกัดของข้อกำหนดเฉพาะ ซึ่งจะทำให้สามารถประเมินผลของข้อมูลออกมาเป็นยอมรับและปฏิเสธ หรือ ผ่านและไม่ผ่าน การประเมินผลจะออกแบบในรูปของความมีประสิทธิผลของการตรวจสอบ (Screen Effectiveness) อันจะหมายถึงความสามารถของระบบการวัดในการแยกแยะงานไม่ดีออกจากงานที่ดี ซึ่งเกณฑ์ที่ใช้ในการยอมรับจะขึ้นอยู่กับ % ของความผิดพลาดในการตรวจสอบ (%Error) ดังนี้

1. $<10\%$ Error สามารถยอมรับความสามารถของระบบการวัดได้

2. $10\% \text{ ถึง } 30\%$ อาจยอมรับได้ซึ่งขึ้นอยู่กับความสำคัญในสิ่งประยุกต์ใช้ค่าใช้จ่ายในการวัด ตลอดจนปัจจัยอื่นๆ ฯลฯ

3. $>30\%$ ไม่สามารถยอมรับความสามารถของระบบการวัดได้และมีความจำเป็นต้องระบุถึงสาเหตุความผันแปรแล้วทำการลด

หรือกำจัดทั้ง

ในการประเมินผลกระบวนการวัดมีขั้นตอนดังนี้

1. ทำการเลือกสิ่งตัวอย่างงานจากกระบวนการผลิตประมาณ 20-30 ชิ้น โดยพยายามให้สิ่งตัวอย่างงานดังกล่าวประกอบไปด้วย สิ่งตัวอย่างงานที่มีคุณภาพดี สิ่งตัวอย่างงานที่คุณภาพไม่ดีและสิ่งตัวอย่างงานที่มีคุณภาพกำกับไว้ในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน

2. เลือกพนักงานวัดหรือพนักงานตรวจสอบมา 2-4 คน โดยพนักงานที่เลือกมาจะต้องเป็นพนักงานที่มีหน้าที่ประจำในการตรวจสอบคุณภาพ และได้ผ่านการฝึกอบรมมาอย่างดี และผ่านการสอบประเมินผลแล้ว

3. ทำการเลือกพนักงานขึ้นมา ก่อนหนึ่งคนแล้วให้ตรวจสอบ สิ่งตัวอย่างสุ่มเพื่อประเมินผลของพนักงานแต่ละคนนี้ ความจำเป็นต้องทำการตรวจสอบ “ข้า” อย่างน้อยชั้นงานละ 2-3 ครั้ง

4. ทำการเลือกพนักงานคนที่สองขึ้นมาแล้วดำเนินการตรวจสอบอย่างสุ่มเหมือนข้อ 3 และทำเช่นนี้กับพนักงานคนอื่นๆ อีกจนครบถ้วนตามที่วางแผนไว้

5. ดำเนินการประเมินผลด้วยดัชนีต่างๆ ดังนี้

% Repeatability ของพนักงานตรวจสอบ = จำนวนชั้นงานตรวจสอบ/จำนวนครั้งที่ตรวจสอบเหมือนกัน

% ความไม่ใบอัศจรรยา พนักงานตรวจสอบ = จำนวนชั้นงานตรวจสอบ/จำนวนครั้งที่ตรวจสอบเหมือนกันและถูกต้อง

% ประสิทธิผลด้าน Repeatability ของพนักงานตรวจสอบ = จำนวนชั้นงานตรวจสอบ/จำนวนครั้งที่ทุกคนตรวจสอบได้เหมือนกัน

% ประสิทธิผลด้านความไม่ใบอัศจรรยา พนักงานตรวจสอบ = จำนวนชั้นงานตรวจสอบ/จำนวนครั้งที่ทุกคนตรวจสอบถูกต้อง

% Repeatability จะใช้การวิเคราะห์ความแม่นยำในขณะที่ % ความไม่ใบอัศจรรยา วิเคราะห์ความถูกต้อง (ใบอัส หมายถึง ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของค่าที่ได้จากการวัด อ้างอิง) และในการเบรี่ยนเทียนเกณฑ์การยอมรับกับ % Error จะได้เท่ากับ 100 ลบค่า % เหล่านี้เป็น % Error)

6. ดำเนินการตัดสินใจเพื่อปฏิบัติการแก้ไขจากดัชนีที่คำนวณได้จากดัชนีตามสมการที่ หากค่า % Repeatability ของพนักงานตรวจสอบได้ต่ำกว่าเกณฑ์ (น้อยกว่า 90%) และถึงการขาดความแม่นยำของพนักงานจำเป็นต้องทำการฝึกอบรมพนักงาน รวมทั้งการประเมินผลพนักงานใหม่เพิ่มาก % ความไม่ใบอัศจรรยา พนักงานขาดความถูกต้องจำเป็นต้องปรับปรุงวิธีการตรวจสอบเสียใหม่ และหาก % ประสิทธิผลด้าน Repeatability ของการตรวจสอบ และ % ประสิทธิผลด้านความไม่ใบอัศจรรยา การตรวจสอบได้ต่ำกว่าเกณฑ์จะหมายถึงระบบการตรวจสอบขาดความแม่นยำ และขาดความถูกต้องจำเป็นต้องค้นหาสาเหตุจากดัชนีข้างต้นแล้วทำการแก้ไขให้ถูกต้อง เพื่อให้อยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

ศุภชาติ (2552) ได้กล่าวไว้ว่า ในการศึกษาความสามารถแปรที่เกิดขึ้นในระบบการวัดซึ่งอาศัยข้อมูลเชิงคุณภาพหรือข้อมูลนั้น

จะมีกระบวนการ และขั้นตอน เช่นเดียวกันกับการวิเคราะห์ระบบ การวัดสำหรับข้อมูลเชิงปริมาณคือ อาศัยการประเมินผลกระทบจากการวัดและการวิเคราะห์ระบบการวัด สำหรับขั้นตอนของการประเมินผลกระทบการวัดจะเป็นการประเมินผลที่เรียกว่า การประเมินผลในระยะสั้น (Short method) โดยจะเป็นการเปรียบเทียบชิ้นงานที่ทำการทดสอบกับพิจารณาของข้อกำหนดเฉพาะ ซึ่งจะทำให้สามารถประเมินผลของข้อมูลออกมาเป็นที่ยอมรับ (accept) หรือปฏิเสธ (reject) และผ่าน (good) หรือไม่ผ่าน (no good) จึงไม่สามารถประเมินผลได้ว่าคุณภาพงานที่ตรวจสอบได้นั้นดีหรือไม่ดีอย่างไร

ขิด (2544) ได้แก้ล่าวยิ่งๆ ก่อนการวิเคราะห์ใด เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหาจึงจำเป็นต้องวิเคราะห์ระบบการวัดก่อน ถ้าหากระบบการวัดนั้นมีปัญหาที่หมายความว่าข้อมูลที่ได้มา ไม่มีสารสนเทศเพียงพอ ส่งผลที่จะนำมาใช้ในการตัดสินใจ

ทราบ (2543) ได้แก้ล่าวยิ่งๆ กระบวนการจัดผลลัพธิก เริ่มจากเม็ดหรือผงพลาสติกถูกให้ความร้อน หลอมเหลว และฉีดเข้าไปในแม่พิมพ์จนเต็ม หลังจากนั้นปล่อยให้แข็งตัว แล้วจึงปลดชิ้นงานออกจากแม่พิมพ์ ได้ชิ้นงานที่เสร็จสมบูรณ์ ดังนั้นคุณภาพของชิ้นงานที่ได้จะดีหรือไม่ดี ขึ้นอยู่กับการออกแบบแม่พิมพ์ที่เหมาะสม และการปรับตั้งพารามิเตอร์ของเครื่องจัดผลลัพธิก ได้แก่ อุณหภูมิกระบวนการ กําลังของแม่พิมพ์ ความเร็วของสกุ๊ป เป็นต้น ถ้าปรับค่าพารามิเตอร์ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือลองผิดลองถูก (Trial and Error) จะทำให้เกิดของเสียขึ้นในกระบวนการจัดผลลัพธิกเป็นจำนวนมาก คุณภาพชิ้นงานที่ได้ออกมาอาจจะไม่ตรงตามความต้องการของลูกค้า

3. วิธีการทดลอง

ขั้นตอนในการดำเนินงานสามารถแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ซึ่งประกอบไปด้วย ดังต่อไปนี้

3.1 วิเคราะห์ระบบการวัดก่อนการปรับปรุง โดยผู้ชำนาญการแยกแยะคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพดี และที่มีคุณภาพไม่ดี จำนวน 50 ชิ้น กำหนดทดสอบชิ้นงาน 3 ครั้ง เลือกพนักงานตรวจสอบ จำนวน 3 คน สุ่มพนักงานตรวจสอบครั้งละหนึ่งคน ให้ตรวจสอบตัวอย่างงานแบบสุ่มว่าผ่าน (Good-G) หรือไม่ผ่าน (No Good-NG) พร้อมบันทึกผล ทាំងครบถ้วน แล้วคำนวณด้วย โปรแกรม MINITAB

3.2 อบรมพนักงานตรวจสอบชิ้นงาน ให้สามารถแยกแยะชิ้นงานดี หรือไม่ดี ด้วยมาตรฐานเดียวกัน

3.3 วิเคราะห์ระบบการวัดหลังการปรับปรุง โดยผู้ชำนาญการแยกแยะคุณภาพของผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพดี และที่มีคุณภาพไม่ดี จำนวน 50 ชิ้น กำหนดทดสอบชิ้นงาน 3 ครั้ง เลือกพนักงานตรวจสอบ จำนวน 3 คน สุ่มพนักงานตรวจสอบครั้งละหนึ่งคน ให้ตรวจสอบตัวอย่างงานแบบสุ่มว่าผ่าน (Good-G) หรือไม่ผ่าน (No Good-NG) พร้อมบันทึกผล ทាំงครบถ้วน แล้วคำนวณด้วย โปรแกรม MINITAB

4. ผลการทดลอง

4.1 ผลการวิเคราะห์ความผันแปรในระบบการวัดจากข้อมูลเชิงคุณลักษณะ หรือข้อมูลนับก่อนการปรับปรุง

การวิเคราะห์ความผันแปรในระบบการวัดจากข้อมูลเชิงคุณลักษณะหรือข้อมูลนับ ข้อมูลที่ได้ดังรูปที่ 6

ATTRIBUTE MEASUREMENT SYSTEMS STUDY

NO	ผู้ประเมินครั้งที่ 1			ผู้ประเมินครั้งที่ 2			ผู้ประเมินครั้งที่ 3			Reference
	A-1	A-2	A-3	B-1	B-2	B-3	C-1	C-2	C-3	
1	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
2	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
3	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG
4	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG
5	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG
6	G	G	G	G	NG	G	NG	NG	G	G
7	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
8	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
9	G	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG
10	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
11	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
12	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	G	NG	NG
13	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
14	G	G	NG	G	G	NG	G	NG	NG	G
15	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
16	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
17	NG	NG	NG	NG	G	NG	G	NG	NG	NG
18	NG	NG	NG	NG	G	NG	G	NG	NG	NG
19	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
20	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G

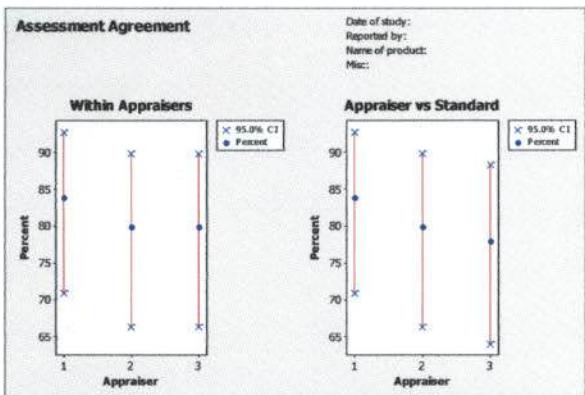
หมายเหตุ G คือ ชิ้นงานดี

NG คือ ชิ้นงานไม่ดีหรือเสีย

รูปที่ 6 ตัวอย่างข้อมูลผลการตรวจสอบคุณภาพชิ้นงานตัวอย่าง ของพนักงานตรวจสอบห้าง 3 คน ก่อนปรับปรุง

ผลการวิเคราะห์โปรแกรม Minitab แสดงดังรูปที่ 7 และ 8

Within Appraisers					
Assessment Agreement					
Appraiser #	Inspected	# Matched	Percent	95 % CI	
1	50	42	84.00	(70.89, 92.83)	
2	50	40	80.00	(66.28, 89.97)	
3	50	40	80.00	(66.28, 89.97)	
# Matched: Appraiser agrees with him/herself across trials.					
Each Appraiser vs Standard					
Assessment Agreement					
Appraiser #	Inspected	# Matched	Percent	95 % CI	
1	50	42	84.00	(70.89, 92.83)	
2	50	40	80.00	(66.28, 89.97)	
3	50	39	78.00	(64.04, 88.47)	
# Matched: Appraiser's assessment across trials agrees with the known standard.					
Between Appraisers					
Assessment Agreement					
# Inspected	# Matched	Percent	95 % CI		
50	35	70.00	(55.39, 82.14)		
# Matched: All appraisers' assessments agree with each other.					
All Appraisers vs Standard					
Assessment Agreement					
# Inspected	# Matched	Percent	95 % CI		
50	35	70.00	(55.39, 82.14)		
# Matched: All appraisers' assessments agree with the known standard.					
Attribute Agreement Analysis					
รูปที่ 7 ผลการวิเคราะห์ระบบการวัดข้อมูลแบบนับก่อนปรับปรุง					

รูปที่ 8 แสดงการประมาณค่าแบบช่วงของร้อยละพิทักษ์บิลิตี้ของ พนักงาน (With Appraisers) และร้อยละความไม่ใบอัสของ พนักงาน (Appraiser vs Standard) ที่ช่วงความเชื่อมั่น 95 % ก่อนปรับปรุง

จากรูปที่ 7 และ 8 สามารถตีความหมายจากการวิเคราะห์ที่ ด้วยโปรแกรม Minitab ดังต่อไปนี้

1. ค่า %รีพิทักษ์บิลิตี้ของพนักงานตรวจสอบคนที่ 1, 2, 3 มีค่าเท่ากัน 84.00%, 80.00% และ 80.00% ตามลำดับ และการประมาณค่าความเชื่อมั่น 95% สำหรับค่ารีพิทักษ์บิลิตี้ของพนักงาน คนที่ 1, 2, 3 จะอยู่ในช่วง 70.89 ถึง 92.83, 66.28 ถึง 89.97 และ 66.28 ถึง 89.97 ตามลำดับ

2. ค่า %ความไม่ใบอัสของพนักงานตรวจสอบคนที่ 1, 2, 3 จะมีค่าเท่ากัน 84.00%, 80.00% และ 78.00% ตามลำดับ และการประมาณค่าความเชื่อมั่น 95% สำหรับค่าความไม่ใบอัสของ พนักงาน คนที่ 1, 2, 3 จะอยู่ในช่วง 70.89 ถึง 92.83, 66.28 ถึง 89.97 และ 64.04 ถึง 88.47 ตามลำดับ

3. ประสิทธิผลด้านรีพิทักษ์บิลิตี้เท่ากัน 70.00% ซึ่งแสดงว่า พนักงาน 3 คนตรวจสอบงาน 100 ชิ้น จะมีเพียง 70 ชิ้นเท่านั้นที่ พนักงานทั้งสองคนตรวจสอบได้ผลลัพธ์เหมือนกันและการประมาณค่าความเชื่อมั่น 95% สำหรับประสิทธิผลด้านรีพิทักษ์บิลิตี้ จะอยู่ในช่วง 55.39 ถึง 82.14

4. ประสิทธิผลด้านความไม่ใบอัสของพนักงานตรวจสอบ เท่ากัน 70.00% แสดงว่าในการใช้พนักงาน 3 คนตรวจสอบงาน จำนวน 100 ชิ้น จะมีเพียง 70 ชิ้นเท่านั้นที่พนักงานทั้งสองคน ตรวจสอบได้ถูกต้องเหมือนกัน และการประมาณค่าความเชื่อมั่น 95% สำหรับประสิทธิผลด้านโปรดิวชันรีพิทักษ์บิลิตี้จะอยู่ในช่วง 55.39 ถึง 82.14

จากข้างต้น %รีพิทักษ์บิลิตี้ ของพนักงานตรวจสอบคนที่ 1, 2, 3 โดยเมื่อคิด %ของความผิดพลาดในการตรวจสอบทั้งสองจะมี ค่าเท่ากัน 16%, 20% และ 20% ตามลำดับ ความหมายของค่ารีพิทักษ์บิลิตี้นี้จะแสดงถึงความแม่นยำในการตรวจสอบที่พ่อจะยอมรับได้ แต่เพื่อแก้ไขปัญหาค่ารีพิทักษ์บิลิตี้ของพนักงาน ให้มีค่าสูงขึ้นเพื่อความแม่นยำ จึงจำเป็นต้องทำการอบรมพนักงานใหม่ รวมถึงการประเมินผลพนักงานใหม่ เพื่อปรับปรุงรีพิทักษ์บิลิตี้ให้ดีขึ้น

ในส่วน %ความไม่ใบอัสของพนักงานตรวจสอบชั่งน้ำหนัก การใช้การวิเคราะห์ที่ถูกต้อง พบว่า พนักงานตรวจสอบ คนที่ 1, 2, 3 โดยเมื่อคิด %ของความผิดพลาดในการตรวจสอบจะมีค่าเท่ากัน 16%, 20% และ 22% ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่พ่อจะยอมรับได้ ดังนั้นต้องทำการปรับปรุงวิธีการตรวจสอบใหม่หรือมีฉันจะต้อง กำหนดใช้ชิ้นงานได้รับการตรวจสอบโดยผู้ชำนาญการเฉพาะ เท่านั้น

4.2 ทำการฝึกอบรมพนักงานตรวจสอบชิ้นงาน

ก่อนการปรับปรุง วิธีการอบรมพนักงานเป็นการอบรมด้วย ตนเอง (Self Training) โดยจากชิ้นงานตัวอย่างที่ผ่านการตรวจสอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ แล้วศึกษาด้วยตัวเอง โดยไม่มีการแนะนำถึงจุดของคุณภาพ (Quality point) หรือ ข้อกำหนดของ คุณภาพ (Specification of Quality) ซึ่งมีปัญหาเรื่องมาตรฐานการ แยกและชิ้นงาน ของตี ของเสียที่แตกต่างกัน

การปรับปรุง ด้วยวิธีการฝึกอบรมการปฏิบัติงานจริง (On the job training) โดยใช้มาตรฐานการฝึกอบรมเดียวทันแห่งน้ำถึง จุดของคุณภาพ (Quality point) หรือ ข้อกำหนดของคุณภาพ (Specification of Quality) ด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านคุณภาพ ซึ่งการฝึกอบรมเดียวทันจะเป็นการลดความผันแปรในการตัดสินใจของ พนักงานตรวจสอบทั้งสาม และจะทำให้ความผันแปรในการตัด ผลลงอีกด้วย โดยมีระยะเวลาการอบรม 1 สัปดาห์ และกำหนด มาตรฐานเวลาในการตรวจสอบชิ้นงานแต่ละชิ้น 30 วินาที กำหนด รอบเวลาการอบรมซ้ำ (Re-Training) ทุกๆ 3 เดือน

4.3 ผลการวิเคราะห์ความผันแปรในระบบการวัดจากข้อมูล เชิงคุณลักษณะ หรือข้อมูลนับหลังการปรับปรุง โดยสุ่มชิ้นงาน ตัวอย่างจำนวน 50 ชิ้นงานซึ่งเป็นทั้งชิ้นงานที่มีคุณภาพดี (Good: G) และไม่ดี(No Good: NG) ซึ่งชิ้นงานแต่ละชิ้นจะได้รับการ ตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญว่าเป็นผลิตภัณฑ์ที่ดี หรือไม่ดี โดย ขั้นตอนของการตรวจสอบคุณภาพของชิ้นงานตัวอย่างจะใช้ พนักงานตรวจสอบจำนวน 3 คน คือ พนักงาน A พนักงาน B และ พนักงาน C ซึ่งพนักงานแต่ละคนจะทำการตรวจสอบชิ้นงานตัวอย่าง แต่ละชิ้นให้ครบทั้ง 50 ตัวอย่าง และทำเข็นนิ่นครบทั้ง 3 คน และ ทุกคนจะทำการตรวจสอบชิ้นงานแต่ละชิ้นจำนวน 3 ครั้ง และ ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพของชิ้นงานตัวอย่างโดย พนักงานตรวจสอบ A B และ C ข้อมูลที่ได้ดังรูปที่ 9

ATTRIBUTE MEASUREMENT SYSTEMS STUDY

Item name: Slat

Item code: 2051003002

Analysis By: Sompong Vongpaeng

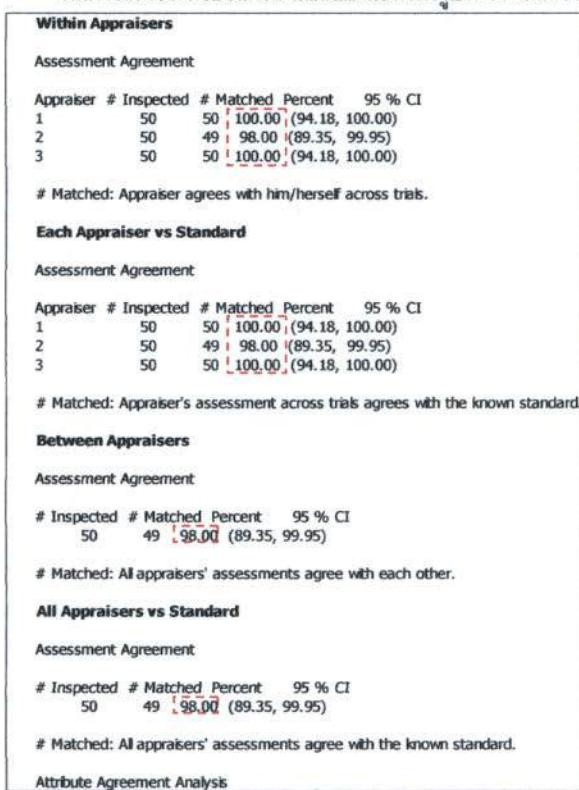
No	ผู้ประเมินคนที่ 1			ผู้ประเมินคนที่ 2			ผู้ประเมินคนที่ 3			Reference
	A-1	A-2	A-3	B-1	B-2	B-3	C-1	C-2	C-3	
1	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
2	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
3	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG
4	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG
5	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG
6	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
7	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
8	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
9	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG
10	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
11	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
12	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG
13	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
14	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
15	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
16	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
17	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG
18	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG	NG
19	G	G	G	G	G	G	G	G	G	G
20	G	G	G	NG	G	G	G	G	G	G

หมายเหตุ G คือ ชิ้นงานดี

NG คือ ชิ้นงานไม่ดีหรือเสีย

รูปที่ 9 ตัวอย่างข้อมูลผลการตรวจสอบคุณภาพชิ้นงานตัวอย่าง
ของพนักงานตรวจสอบทั้ง 3 คน หลังปรับปรุง

ผลการวิเคราะห์โปรแกรม Minitab และดังรูปที่ 10 และ 11

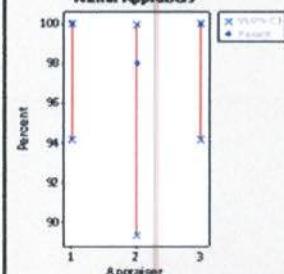

รูปที่ 10 ผลการวิเคราะห์ระบบการวัดข้อมูลแบบนับหลังปรับปรุง

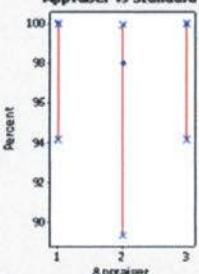
Assessment Agreement

Date of study:
Reported by:
Name of product:
Model:

Within Appraisers

Appraiser vs Standard

รูปที่ 11 แสดงการประมาณค่าแบบช่วงของร้อยละพื้นที่บล็อกที่ของพนักงาน (With Appraisers) และร้อยละความไม่ในอัตราของพนักงาน (Appraiser vs Standard) ที่ช่วงความเชื่อมั่น 95 % หลังปรับปรุง

จากรูปที่ 10 และ 11 สามารถตีความหมายจากการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม Minitab ดังต่อไปนี้

1. ค่า % พื้นที่บล็อกที่ของพนักงานตรวจสอบคนที่ 1, 2, 3 มีค่าเท่ากับ 100.00%, 98.00% และ 100.00% ตามลำดับ และการประมาณค่าความเชื่อมั่น 95% สำหรับค่าร้อยละพื้นที่บล็อกที่ของพนักงาน คนที่ 1, 2, 3 จะอยู่ในช่วง 94.18 ถึง 100.00, 89.35 ถึง 99.95 และ 94.18 ถึง 100.00 ตามลำดับ

2. ค่า % ความไม่ในอัตราของพนักงานตรวจสอบคนที่ 1, 2, 3 จะมีค่าเท่ากับ 100.00%, 98.00% และ 100.00% ตามลำดับ และการประมาณค่าความเชื่อมั่น 95% สำหรับค่าความไม่ในอัตราของพนักงาน คนที่ 1, 2, 3 จะอยู่ในช่วง 94.18 ถึง 100.00, 89.35 ถึง 99.95 และ 94.18 ถึง 100.00 ตามลำดับ

3. ประสิทธิผลด้านร้อยละพื้นที่บล็อกที่เท่ากับ 98.00% ซึ่งแสดงว่าพนักงาน 3 คนตรวจสอบงาน 100 ชิ้น จะมีเพียง 98 ชิ้นเท่านั้นที่พนักงานทั้งสองคนตรวจสอบได้ถูกต้องเหมือนกัน และการประมาณค่าความเชื่อมั่น 95% สำหรับประสิทธิผลด้านร้อยละบล็อกที่จะอยู่ในช่วง 89.35 ถึง 99.95

4. ประสิทธิผลด้านความไม่ในอัตราของพนักงานตรวจสอบเท่ากับ 98.00% และว่าในการใช้พนักงาน 3 คนตรวจสอบงานจำนวน 100 ชิ้น จะมีเพียง 98 ชิ้นเท่านั้นที่พนักงานทั้งสองคนตรวจสอบได้ถูกต้องเหมือนกัน และการประมาณค่าความเชื่อมั่น 95% สำหรับประสิทธิผลด้านโปรดิวชันบิลต์จะอยู่ในช่วง 89.35 ถึง 99.95

จากข้างต้น % พื้นที่บล็อกที่ ของพนักงานตรวจสอบคนที่ 1, 2, 3 โดยเมื่อคิด % ของความผิดพลาดในการตรวจสอบทั้งสองจะมีค่าเท่ากับ 0%, 2% และ 0% ตามลำดับ ความหมายของค่าร้อยละพื้นที่บล็อกที่นี้จะแสดงถึงความแม่นยำในการวัดอยู่ในเกณฑ์สูง

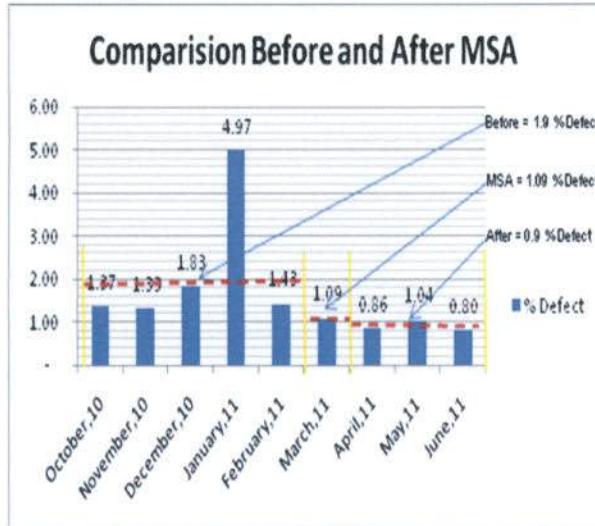
ในส่วน % ความไม่ในอัตราของพนักงานตรวจสอบซึ่งบ่งบอกการใช้การวิเคราะห์ที่ถูกต้อง พนักงานตรวจสอบ คนที่ 1, 2, 3 โดยเมื่อคิด % ของความผิดพลาดในการตรวจสอบจะมีค่าเท่ากับ 0%, 2% และ 0% ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์สูงเช่นเดียวกัน จึง

เชื่อมั่นได้ว่า ระบบการตรวจสอบมีประสิทธิภาพ และความแม่นยำสามารถนำไปใช้ตรวจสอบได้ตามปกติ

5. สรุปผลและข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์ระบบการวัดพนักงานตรวจสอบชิ้นงานผลิตภัณฑ์ Slat รหัส 2051003002 จากการวิเคราะห์ และทำการฝึกอบรม บังบังปูรุวิธีการตรวจสอบ สามารถเพิ่มความแม่นยำ และลดค่าติดในการตรวจสอบชิ้นงาน เป็นผลให้สามารถลดของเสียที่เกิดขึ้นได้ ดังรูปที่ 12

รูปที่ 12 แสดงผลก่อน และหลังการวิเคราะห์ระบบการวัด ของผลิตภัณฑ์ Slat รหัส 2051003002

ดังนั้นสามารถสรุปได้ว่าการวิเคราะห์ระบบการวัด ของผลิตภัณฑ์ Slat รหัส 2051003002 ในกระบวนการการฉีดพลาสติก สามารถปรับปรุงระบบการวัด และลดเปอร์เซ็นต์ของเสียงได้ 0.53% จากเดิม 1.9 %Defect ลดลงเหลือ 0.9 %Defect จึงมั่นใจได้ว่าระบบการวัดมีความถูกต้อง แม่นยำ

การวิเคราะห์ระบบการวัดนี้ ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับผลิตภัณฑ์ชนิดอื่น หรือปัญหาประเภทอื่น นอกเหนือจากผลิตภัณฑ์ Slat 2051003002 ได้อีกด้วย

กิจกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ดร.ระพี กายจันะ ที่กรุณาให้ความรู้ค่าปรีกษา แนวคิด ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นด่างๆ และตรวจสอบข้อมูลพื้นที่ ที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัยในครั้นนี้ งานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี จึงได้ขอขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่ และผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะครุศาสตร์ทุกท่านที่ให้ความรู้การเรียน การสอนด้าน สาขาวิศวกรรมอุตสาหการ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลชัยบุรี

งานวิจัยนี้สามารถเสร็จสิ้นได้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ที่เคยสนับสนุน และเป็นกำลังใจในหลายๆด้าน และผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการ, ผู้จัดการ, หัวหน้า

แผนก และช่างเทคนิค ที่ได้ให้โอกาสและคำแนะนำเป็นแนวทางในการทำการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี ผู้วิจัยจึงไครขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ประชุมวิชาการภาษาไทย

- [1] ชิต เหล่าภัณฑ์ และ ณัฐพงษ์ วุฒิกร, 2544 การปรับปรุงคุณภาพระบบวัดความแม่นยำของสินค้าเดิมอย่างไรโดยผ่านแนวทางของซิกส์ซิกมา. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.
- [2] พรวงษา ถนนบุญ, 2543. การศึกษาการปรับตั้งพารามิเตอร์ที่สำคัญของเครื่องฉีดพลาสติก. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิศวกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาชีววิทยาและเคมี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [3] ศุภชาติ ขมหวาน, 2552. การศึกษาความผันแปรในการวิเคราะห์ระบบการวัดและการประยุกต์. การค้นคว้าแบบอิสระ เชิงวิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาสถิติประยุกต์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- [4] กิตติศักดิ์ พลอยพานิชเจริญ, 2542 การวิเคราะห์ระบบการวัด. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี(ไทย-ญี่ปุ่น).